

Kijk mij nou!

In deze les leren studenten hoe ze foto's kunnen maken. Ze leren over verschillende perspectieven (gezichtspunten) van waaruit ze een foto kunnen maken. Hierdoor worden ze gestimuleerd om extra goed naar afbeeldingen te kijken en zich af te vragen of ze wel een realistisch beeld geven. Daarnaast reflecteren studenten op de didactische keuzes die ze willen en kunnen maken in hun lessen aan hun leerlingen.

Deze les kunt u geven in een digitale mediales over fotografie en beeldbewerking, maar ook bij een les over nepnieuws en mediawijsheid.

Totale duur: ½ - 1 uur.

VERBINDING MET BEROEPEN EN DE ARBEIDSMARKT VAN BASISCHOOLEERLINGEN

In deze les wordt van studenten gevraagd om kritisch naar de wereld te kijken. Die kritische blik wordt ook gevraagd bij verschillende beroepen, zoals in de journalistiek of wetenschap. Zij kijken met een kritische blik de wereld in en vragen zich bij alles af of het feiten zijn of fictie. Journalisten werken voor regionale en landelijke media als bijvoorbeeld de Volkskrant, nu.nl en De Correspondent waarin ze dagelijks te maken krijgen met het checken van feiten of fictie.

LESOPBOUW

- Introductie: Kijken naar een foto in vogelperspectief
- Verdieping: Wat is vogelperspectief en kikkerperspectief?
- Doen: Op verschillende manieren kijken naar een bouwwerk.
- Afronding: Terugblik naar de eerste foto: kunnen we erachter komen hoe de foto is gemaakt?

VOORBEREIDING & BENODIGDHEDEN

Van tevoren kun je een aantal dingen doen:

- Lees de handleiding goed door
- Digi-bord met internetverbinding: klik door de slides voor op het digibord
- Deze les kan het beste gegeven worden als de (stage)klas in de (kleine) kring zit
- Zet een tafel midden in de kring
- Optioneel: Een camera die de studenten kunnen gebruiken.
- Deze les is een remake van Digi-doener 7, Kijk mij nou! (<https://www.lessonup.com/app/embed/J9vqmaGDPagyuv6fp>) voor de onderbouw. Vraag studenten deze les eens op de stageschool te doen! Zorg dan, naast bovenstaande voorbereiding, dat iedere stageleerling een wc-rol heeft.

DOEL VAN DE PABO-LES

Kennisbasis

1. Kennisbasis generiek:

De student is zelf digitaal geletterd, kan leerlingen opvoeden in deze samenleving en digitale middelen benutten in zijn didactiek (2.7):

Leerlijnen digitale geletterdheid in het basisonderwijs: ICT-basisvaardigheden, mediawijsheid, informatievaardigheden, computational thinking (denkvaardigheden bij programmeren).
2. Kennisbasis beeldend onderwijs:

De student kan verschillende functies en betekenissen van beelden in de samenleving uitleggen en kan dit aantonen met voorbeelden. De student kan leerlingen inzicht bieden in de hedendaagse beeldcultuur en de werking van media (televisie, internet en via andere media). Dit gebeurt zowel door media te beschouwen als door het inzetten van media tijdens het maakproces (mediawijsheid).

DOEL VAN DE PO-LES

Domein curriculum 2021	Leerdoelen digitale vaardigheden	Kerdoel vak	21st century skills
1 De werking en het (creatieve) gebruik van digitale technologie. DG3.1 Interactie en creatie met digitale technologie DG3.2 Aansturen van en creatie met digitale technologie	1 Computational thinking De student ziet in dat een concrete situatie kan worden vertaald naar een beeld of boodschap.	1 Kunstzinnige oriëntatie De studenten leren op hun eigen werk en dat van anderen te reflecteren. Ze kijken / luisteren naar en praten over hun eigen werk met aandacht voor verschillen in ontwerp, vormgeving en presentatie.	1 Kritisch denken
	2 Mediawijsheid De student ervaart dat media een boodschap kunnen kleuren: wat is echt en wat is niet echt?	2 Wetenschap en Technologie De leerling is actief en observerend. De leerling stelt vragen bij zijn observatie.	2 Creatief denken

DIGITALE DIDACTIEK

TPACK	Pijlers van Simons
Didactiek In deze les wordt er gebruikt gemaakt van een instructie (klassengesprek) in de kring. De les kan ingezet worden bij een thema over fotobewerking, perspectieven, nepnieuws en mediawijsheid (Thematisch onderwijs)	Relaties leggen ICT kan de muren tussen de school en buitenwereld helpen beslechten. Door samen te werken, praten en ontdekken kunnen de studenten van en met elkaar leren.
Technologie In deze les wordt er gebruik gemaakt van het digibord voor de presentatie en een smartphone zonder een fotobewerkingsprogramma.	Multimedia integratie Door multimedia beter en gebruiksvriendelijk binnen leeractiviteiten te integreren is het mogelijk om relatief eenvoudig 'rijk' leermateriaal te ontwikkelen en in te zetten.
Content Wetenschap en technologie: nadenken over verschillende perspectieven, kritisch en creatief denken Beeldend onderwijs: betekenissen van beelden uitleggen, media beschouwen, inzetten digitale media.	

INTRODUCTIE

Openingslide

Vertel de studenten dat ze vandaag aan de slag gaan met het kritisch leren kijken naar afbeeldingen binnen het thema 'fotografie'. Ze gaan ervaren dat je vanuit verschillende oogpunten een beeld kunt bekijken en dat de perceptie van het beeld en de werkelijkheid dan verandert. Vraag daarna aan de studenten: Hoe zou je dit thema binnen groep 1, 2 en 3 introduceren? Welke keuzes zouden ze maken om de voorkennis van de kinderen te activeren?

BEROEPENSLIDE/ARBEIDSMARKT

Slide 1, Klassikaal

In de tijd van nu wordt er van studenten gevraagd om kritisch te naar de wereld te kijken. Die kritische blik wordt ook gevraagd bij verschillende beroepen, zoals in de journalistiek of wetenschap. Zij kijken met een kritische blik de wereld in en vragen zich bij alles af of

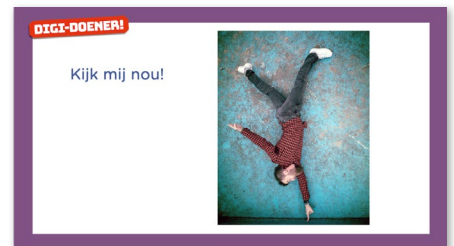

het feiten zijn of fictie. Journalisten werken voor regionale en landelijke media als bijvoorbeeld de Volkskrant, nu.nl en De Correspondent waarin ze dagelijks te maken krijgen met het checken van feiten of fictie. Het is belangrijk dat ook onze leerlingen al vroeg leren om kritisch en creatief te kunnen kijken en denken. Met deze kritische blik zijn zij zich straks beter in staat om bijvoorbeeld nepnieuws en gemanipuleerde foto's te herkennen.

Slide 2, Kijken en praten met de klas

Laat de studenten kijken naar de foto op de slide en daarna brainstormen hoe de foto gemaakt zou kunnen zijn. We weten allemaal dat dit in het echte leven niet kan, hoe heeft de fotograaf deze foto dan toch kunnen maken? Een mogelijk antwoord kan zijn: De man is op de grond gaan liggen en de fotograaf is op een tafel gaan staan.

Vraag aan de studenten: Hoe zouden ze dit gesprek in hun stageklas concreet kunnen maken? Zouden ze bijvoorbeeld kiezen voor een actieve vorm door het gelijk na te maken met een echte camera? Kiezen ze ervoor om meerdere (gemanipuleerde) foto's te laten zien? Of kiezen ze ervoor om de leerlingen het zelf te laten ontdekken in een korte oefentijd?

Slide 3, Luisteren en praten met de klas

Vertel de studenten dat ze vandaag even geen student zijn, maar zij zich moeten inleven in het beroep van een fotograaf! Iedereen maakt wel eens foto's met zijn/haar smartphone en gebruikt weleens een filter om een zichzelf er beter uit te laten zien. Welke filters of fotobewerking gebruiken ze dan? Vraag aan de studenten waarom ze dit eigenlijk doen. Zijn er ook nog studenten die dit juist niet doen? Bespreek met de studenten of ze dit onderwerp ook met hun leerlingen in de stageklas zouden willen bespreken. Waarom? En hoe zouden ze dat doen?

Slide 4, Doen

Laat één van de studenten deze toren midden op de tafel bouwen. En laat de andere studenten goed kijken of het goed gaat!

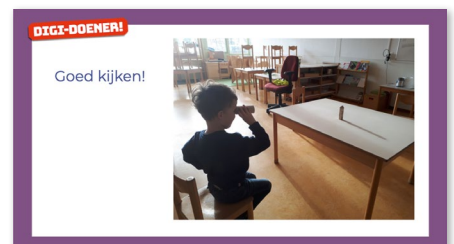

Slide 5, Kijken en luisteren

Alle studenten mogen hun smartphone tevoorschijn halen. Vertel de studenten: "Jullie hebben allemaal een camera in je smartphone. Wanneer we richting de toren kijken, wat zie je dan? Bespreek een aantal gezichtspunten van studenten. Laat de studenten nu een foto maken met hun smartphone van de toren. Wanneer de foto's gemaakt zijn, krijgen ze de tijd om hun foto's te vergelijken.

Vraag: "Wat hebben jullie gezien?" Deze vraag stel je aan verschillende studenten. "Verschillen hun beelden? Hoe komt dat?"

Vraag nu aan de studenten: Hoe zou je deze les kunnen geven in de onderbouw zonder een smartphone of ander device? Welke materialen zou je gebruiken? Mogelijke antwoorden: een wc-rol, koker van opgerold karton of een eigen camera gemaakt tijdens een handvaardigheidles.

Slide 6, Kijken en luisteren

Vertel de studenten dat ze nu hetzelfde gaan doen, maar dan vanuit een ander perspectief. Vertel de studenten: “We gaan nog een foto maken van de toren, maar nu vanuit een ander perspectief genaamd: “kikkerperspectief”. Kikkers leven vooral op de grond en zien alles van onderaf. Geef de studenten de opdracht een foto te maken vanuit kikkerperspectief. De studenten zullen dus vanaf de grond een foto schuin van de toren moeten maken. Wanneer de foto's gemaakt zijn, krijgen ze de tijd om hun foto's te vergelijken.

Brainstorm met de de studenten: Waarom en wanneer zou de fotograaf ervoor kiezen om een foto in kikkerperspectief te maken? Wat zou zijn doel hierbij kunnen zijn? Bijvoorbeeld om de toren hoger te laten lijken dan hij in werkelijkheid is.

Slide 7, Kijken en luisteren

We gaan nu weer hetzelfde doen, maar dan vanuit een vogelperspectief. Vogels zien de dingen van bovenaf, dat gaan wij nu ook doen. Met hun smartphone mogen ze op hun stoel gaan staan. De studenten zien nu de toren van bovenaf en daardoor ziet de toren er kleiner uit. Geef de studenten de opdracht een foto te maken vanuit vogelperspectief.

Wanneer de foto's gemaakt zijn, krijgen ze de tijd om hun foto's te vergelijken. Zijn er ook nu weer opvallende zaken te benoemen?

Brainstorm met de studenten: Waarom en wanneer zou de fotograaf ervoor kiezen om een foto in vogelperspectief te maken? Wat zou zijn doel hierbij kunnen zijn? Bijvoorbeeld om de toren kleiner te laten lijken dan hij in werkelijkheid is.

Slide 8, Doen

De studenten hebben nu de toren vanuit verschillende perspectieven gezien. Deze slide staan twee foto's van een toren, elk vanuit een ander perspectief. Vraag aan de studenten: Hoe zou deze foto zijn gemaakt, vanuit kikkerperspectief of vanuit vogelperspectief? Hierbij zie je dus dat ook zonder fotobewerkingssoftware een foto gekleurd kan zijn door de keuze van het perspectief van een fotograaf. Daarmee kan de werkelijkheid er dus toch anders uitzien dan gedacht.

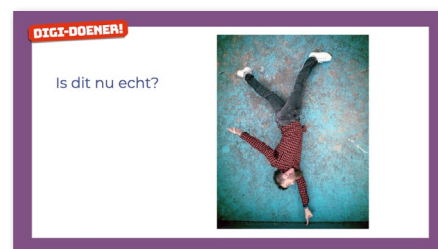
★ TIP

De studenten hebben nu zelf mogen ervaren dat hun perspectief afhankelijk is van hun eigen standpunt. Dit kan ook een mooi uitgangspunt zijn voor een (kring)gesprek over verschillende perspectieven bij bijvoorbeeld een ruzie tussen (twee) kinderen uit een klas. Hoe zouden ze zo'n kringgesprek in hun stageklas aanpakken? Wat zou het opleveren?

Mogelijke antwoorden: De student kan een bijzonder bouwwerk maken in de klas en deze in een kring bekijken. Wanneer de verschillende perspectieven besproken worden, kan de student de koppeling maken met het “echte” leven. Iedereen kijkt immers op zijn eigen manier naar een ruzie. Om dit concreet te maken kan de student bijvoorbeeld een (fictieve) ruzie laten naspelen. Vervolgens kunnen de kinderen laten bedenken welke motieven erachter deze ruzie voor beide kinderen kunnen zitten. Ook hier kunnen verschillende perspectieven (standpunten) meespelen. Met deze werkvorm kun je bij leerlingen begrip en inzicht kunnen creëren bij de kinderen, dat ze later weer kunnen inzetten bij een echt conflict.

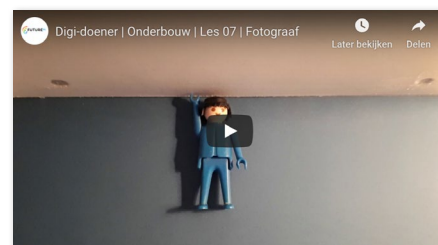
Slide 9, Praten en denken

Vertel aan de studenten: hier is weer de foto weer van het begin. Weet iemand nu hoe deze is gemaakt?

Slide 10, Kijken en luisteren

Laat de studenten het filmpje van het ontstaan van de foto zien. In het korte filmpje zie je hoe de foto is gemaakt: niet met een mens maar met een poppetje van playmobil. Hoe zouden studenten dit aan aanpakken als ze dit zouden naspelen in hun stageklas?

Mogelijk antwoord: Het filmpje zou je in een kring kunnen naspelen. Een kind krijgt de leiding om het filmpje na te maken. Dit kind is de leider en legt een kind op de grond met zijn hand tegen de muur. Hij laat een ander kind van bovenaf kijken en beschrijven wat hij ziet.

Vraag aan de studenten: Tijdens deze les hebben we ervaren wat verschillende perspectieven zijn, maar hebben we ook geoefend met kritisch en creatief denken. Wanneer maken wij gebruik van deze vaardigheden in het dagelijks leven? En waarom is het belangrijk om deze vaardigheden bij je leerlingen te ontwikkelen? Mogelijke antwoorden: Het is belangrijk dat studenten én leerlingen zich bewust worden dat foto's en filmpjes bewerkt kunnen worden voor het maken van nepnieuws, nepfoto's en het mooier maken van de werkelijkheid. En dat dit ook in hun eigen leeromgeving daadwerkelijk gebeurt. Met verschillende apps en software als bijvoorbeeld photoshop kunnen foto's en filmpjes eenvoudig aangepast worden en de werkelijkheid verdraaien. Het is belangrijk dat studenten eerst zelf leren vooral kritisch naar deze beelden te kijken en verschillende perspectieven of standpunten kunnen onderscheiden. Een mooie volgende stap is dat zij vervolgens hun leerlingen deze kritische blik kunnen overbrengen en onderscheid leren maken tussen "echt" en "nep".

DIGITALE DIDACTIEK**Slide 11, Klassikaal**

Vertel de studenten: Tijdens de les hebben we ervaren dat je vanuit verschillende oogpunten een beeld kan bekijken en daarmee de perceptie van de werkelijkheid kunt beïnvloeden. Met deze kennis kun je kritisch kijken naar afbeeldingen

Vraag aan de studenten: In deze les zijn de pijlers van Simons te herkennen. Zo kunnen er relaties gelegd worden door ICT toe te passen en is het mogelijk multimedia te integreren om 'rijk' leer materiaal te ontwikkelen en in te zetten. Hou zouden de studenten deze twee pijlers in deze les nog meer aan bod laten komen? Laat ze in viertallen ongeveer 10 minuten brainstormen en vraag ze vervolgens hun ideeën te presenteren. Wijs een notulist aan die de ideeën van de groepjes verzamelt en uitwerkt en op het einde van de les met iedereen deelt.

